

Nagyszebeni

KATH. EGYHÁZI TUDÓSÍTÓ.

Előfizetés egész évre 1'50
Egyes szám ára 14 fillér.

Szerkeszti és kiadja:
Róm. kath. plébánia hivatal
Nagypiac 2.

Megjelenik minden hó 15-én.

Nézzünk a jövőbe!

Kedves Olvasóink! Az egyházi év vége közelg és eltelt közös és különösen buzgó imáink hónapja: Október, a rózsafűzér hava. Mi bizalmas lelkülettel mentünk bele a nagy háboruba. Lelkesültünk a szó nemesebb értelmében felemelve lelkünket a hadak Urához és azt mondtuk az Apostollal: „Bizalmunk van az Úrban Jézus által“. Ez a bizalom tartotta fenn bennünk a lelki egyensúlyt a háboruval járó borzalmak első hireinek vételekor; ezzel a bizalommal sikerült megszoknunk a nélkülözést; ez volt a mi erőnk a nehezebb napokban, a kevésbé fényes sikerek idején.

Imádkoztunk templomunkban és szívünk templomában sohasem lanyhult az áhitat és a remény. És ma látjuk imáink gyümölcsét. Gondoljunk csak vissza mult év ilyenkorra, gondoljunk tavaly karácsonyunkra, mikor megpróbáltatások közt éltünk, mikor pár napi birtoklás után le kellett vennünk a zászlót Belgrád falairól, gondoljunk legbüszkébb várunk feladásának idejére. Ellenség vette birtokába Galicia nagy részét s a Kárpátokon át próbált hazánk földjére lépni. Erdélyt is fenyegette a veszély. De a csüggedés árnya sohasem törte le lelkünk erejét. Erősek voltunk, reménnyel telve; munkások és szorgosak. Ott voltatok, Olvasóink, templomunkban minden ájtatosságon, együtt imádkoztatok naponta, megszakítás nélkül, kitartóan a háborus imádságot győzelemért és békéért és amikor lelkészeitek Istennek a legkedvesebb áldozatot mutatták be érettetek a szentmisében, akkot Ti is csatlakoztatok szivetek áldozatával ahhoz a hatalmas imához, mely széles e nagy hazának minden

helyéről szállt az Egek trónusához és ostromolta az Ur irgalmasságát oltalomért, segítségért.

Májusban különös összeszedettséggel imádkoztunk Magyarország Nagyasszonyának közbenjárásáért. Mindennapi ájtatosságainkat megkétszereztük. És közbenjárását nem hiába kértük. Május 2.-án indult meg a győzelmes offenzíva. Hasonlítsátok össze a Májusban elfoglalt területeket, az elfogottak és a zsákmányolt ágyuk számát az előző hónapokéval.

Tudósítónkban már kétszer közöltük mindig új hírrel toldva meg nagy győzelmeink egybeesését ünnepnapjainkkal. Ur napján ismét kezünkben volt az északi örszem: Przemysl; Szt. Istvánkor Novogiorgievsk a foglyok nagy számával, a Rózsa-fűzér első kilencede alatt Belgrád a miénk. Hogyne jutna ilyenkor eszünkbe a Gondviselés, mely Krisztus Urunk szerint a legkisebb madárka sorsát is maga intézi.

Mint egy alpesi hegy, oly hatalmasan és szilárdan áll szívünkben ez a meggyőződészerű gondolat: minket segít a magyarok Istene!

Karácsony ünnepe közelg, a Béke Fejedelmének születésnapja. Ha valamikor reménnyel gondoltunk a béke nagy napjára, úgy ma joggal közelinek hihetjük azt. Nagy eseményeket, döntő fordulatokat élünk. Megnyílt az út kelet felé; összes szövetségeseinkkel egyesültünk, mint egy ember küzdünk a végső diadalért. Ne felejtjük el azonban, hogy a Karácsonyt Advent előzi meg, az önmagábatérés, az Úr méltó fogadására való készülés ideje. Nagy teendők van még a béke napjáig. Ne feledjük, hogy nagy kötelességeink is vannak a jövővel szemben, ha azt akarjuk, hogy boldog és maradandó legyen. Feladatunk: a lelki megújulás mindnyájunkban és megújulás ébrentartása a jövőben. Tisztult életfelfogással várjuk hazatérő hőseinket, akiket megrostált, megnemesített a harctér a maga lelkét-rázó borzalmaival s legyünk azon, hogy fenntartsuk és áthagyományozzuk a nemesebb, a szebb életet. Akkor megérdemeltük a meghallgattatást, megérdemeltük a győzelme: és megérdemeljük a béke áldásos napjait, a jobb jövőt!

A pápa békeműve és a német protestánsok.

XV. Benedek pápának a béke érdekében végzett szakadatlan munkáját a német birodalom szívében nagy figyelemmel és megértéssel kísérik. A német nép, amilyen elszánt áldozatkészséggel és lángoló hazaszeretettel száll sikra a német földért, a német hegemonia fentartásáért, épp olyan megnyugvással és megelégedéssel fogadná a mielőbb való békét — ha ez véráldozat nélkül megvalósítja azt a célt, amelyért ma a fegyverekkel küzd.

A pápa béketörekvését a németek óriás többsége megérti és hálás szívvvel fogadta. Ebben a népnek a császár ad példát, aki eddig a pápa valamennyi óhaját készségesen teljesítette. A protestánsok — kevés kivétellel — szintén állást foglalnak a pápa mellett és felettébb érdekesekek azok a nyilatkozatok, amelyek protestáns részről a pápa munkájáról elhangzanak.

Pfaff freiburgi protestáns tanár a *Süddeutsche Zeitung*-ban (1915. Nr. : 223.) érdekes cikkben fejtegette a pápa munkáját.

XV. Benedek pápa — írja a többi közt — meg fogja álni helyét . . . Tudjuk, hogy az ő helyzete a háborus szenvedélytől izzó Itáliában igen nehéz. Sőt szinte aggasztó, mert a lelkiismeretlen csábítók által félrevezetett, könnyen fölhevülő népet gaztettekre is csábíthatják, ha a hatalom urai valakiben terveik megzavaróját és veszélyeztetőjét látják. Ugy halljuk, hogy a pápának már többször külföldi menedékhelyet ajánlottak föl — ha igaz a hihetetlen, de az angol sakkhuzó politikával mégsem ellenkező hír: még Anglia is följajánlotta vendégszeretetését. Benedek pápa azonban lelkiismeretesen és állhatatosan kijelentette, hogy ő őrt áll helyén, ahol reá ma valóban nagyobb szükség van, mint bármikor. Tisztelet és becsület ennek az erőteljes elhatározásnak! Valamennyi katolikus keresztény tisztelni fogja őt ezért, mi protestánsok nem kevésbé. A politikusok helyesnek fogják itélni ezt az elhatározást, mert a nagy háboru széttörte a vallási erők béklyóit és az erősöket és az ingadozókat annak a hü pásztornak menedékére üzi, aki a tévelységek idejében kötelességszerűen teljesíti hivatását. S ha jól értesültünk, Benedek pápa a háboru és okozóinak megítélésekor is az igazságnak

adta az elsőbbséget — ami valóban nagy tett volt abban a környezetben.

Mindent összefoglalva: tisztelettel és bizalommal nézhetünk Benedek pápa szemébe s előre is föltehetjük, hogy komolyan veszi kötelességét... Sziklaszilárd az elhatározása, hogy egész hatalmát a háboruskodó népek kiengesztelésére szenteli s hogy a barát és az atya szívből jövő sürgős első tanácsát nem hallgatták meg, az nem csüggesztette el a pápát.

Walter Köhler zürichi protestáns egyetemi tanár a Christliche Welt-ben hosszabb cikksorozatot szentelt a pápa és a pápaság kérdésének.

— A pápának a jelenlegi háboruban való semlegessége — mondja a többi közt — egészen természetes dolog. Nem a hitért folyó háborúról van most szó. A katolikus Egyház feje egy hatalomnak sem állami tisztviselője; hogyan felejtkezhetett volna tehát meg annyira Krisztus helytartója, hogy ügynöke legyen valamely nagyhatalomnak.

A természetfölötti és nemzetek fölött álló katolikus eszméknek ki kellett bontakozni. Fölcsendült a földi békéről, az ellenség szeretéséről és kiengesztelődésről szóló egyszerű keresztény tanítás szava s a pápa szava ugy hangzott, mint Isten szava a vizek fölött s ezt hálásan fogadták azok is, akik nem tartoznak a katolikus Egyházhoz.

Zöckler Tivadar lutheránus lelkész, a galíciai lutheránus missziók ismert munkása, intő szót intézett Jézus valamennyi hívőjéhez és panaszkodik, hogy a keresztény népek közt nincs testvéri egyetértés. Az evangelium szellemének most — úgy mond — csak egyetlen képviselője volt, aki nyíltan fölemelte szavát s ez a pápa.

Itt-ott persze akad a protestánsok körében disszonáns hang is.

De a német protestantizmus színe-java meghajtja zászlóját XV. Benedek előtt.

Innen-onnan a nagy világból.

Az özvegy. A hősök véréből feketemárvány szobor nőtt ki: az Özvegy szobra.

Szentség az anya fájdalma, a szüz fejét glória övezi, a Madonna-arcot remekbe dolgozta a művészet. Mégis ez a fekete szobor a legpompásabb emlékoszlopa a nő nagyságának.

Abban a pillanatban van rajta a nő megörökítve, a mikor elesik oldala mellől a férje. Megremegteti az ágyuszó; megtoppan a kibuggyanó vér láttára; elszorul a lelke a fájdalomtól; meginog a térde a támasztalan egyedülvalóságban. Azután főlegyenesedik az alakja, mint a pálma... És akkor fagyott márványba: A kétségbeesés széléről belenéz a bucsuzó szemekbe — könnytelenül. Hisz már kőből van.

Őrt áll a harcmezőn, hogy könnyebb legyen a hősöknek a válás. Mindnek ráesik az utolsó pillantása... (— Eljött az asszonyunk bucsuzni. Milyen jó, hogy nem sir. Elég erős lesz magába is az életre. Fekete ruha van rajta. Komoly. Biztosan imádkozik. Ha elvégzi az imát, lehajlik hozzánk elbucsuzni, ugy-e?)

A fájdalmas arcon maradt egy mosoly — a gyermekeknek, hogy el ne felejtsek nevetni. A boldogság emléke az a mosoly. Azzal néz a márványfej a gyermekszoba felé. Magas emelvényéről ellát odáig. Aggódva vigyázz az apró árva fejcskék álmára. Behuzza a függönyt, be ne jöjjön a kora szürkület. Hogy minél később ébrndjenek föl. Oh, hogy valahogyan ki ne lássanak az életbe!

Aztán tovább áll a nehéz őrségen. Kirabolt szívvel. Könytelen szemmel. A nagy idők sulya alatt kiegyenesedve. Szomorú márvány-büszkeséggel.

... Egy életet adtam a hazának... Mindenemet. Legyen meg meg a Te akaratod!

A. Á.

Tisza a vallásosságról. A reformátusok dunántúli ke-
rülete, amelynek gróf Tisza István miniszterelnök a főgondnoka,
okt. 18-án tartotta Pápán ezévi közgyűlését, amelyen gróf Tisza
István nagyobb beszédet mondott a vallásosságról.

Azzal kezdte, hogy a harctéren tulerőben levő ellenséggel szemben diadalmasan álltuk meg helyünket. A magyar katona — ugymond — Istenbe vetett bizalma és Isten akaratában való megnyugvása avatta hőssé mindnyájukat és a magyar népnek Istene iránti gyermeki bizalma tette az itthonmaradottakat oly erőssé a háboru szenvedéseinek, nélkülözéseinek, a rájuk zudult csapásoknak elviselésében. Most érezhetjük igazán, minő magasztos hivatást teljesít az egyház akkor, amikor gondos kezekkel ápolja a nép lelkében ezt a vallásos érzületet, most érezhetjük, milyen valódi emberi szükség a vallás mindenkre nézve, most látjuk, milyen ingatag alapon áll az a dőre ember, aki földi viszonyainak erejében vagy ugynevezett műveltségében bizakodva, elrugja a vallás talaját lába alól.

Ez az észlelet, ez a tudat erősítsen bennünknt a jövő munkájában is, ez indítson mindnyájunkat arra, hogy vigyük a vallás felemelő, erőt adó vigasztaló melegét embertársainak lelkébe, gondoljuk a reánk bizott magasztos érdekeket hétköznap és ünneppnap, éjjel és nappal, jó és rossz időben, háboruban és békében és ezt a magasztos szolgálatot semmiféle melléktekinteteknek alája ne rendeljük soha. Ez a háboru, ahogy háttérbe szoritott egyéb ellentéteket és surlódásokat, ugy teljesen elhallgattatta a felekezetiességnek zavaró tüneteit is.

Egyek tudunk lenni hazánknak, Istennek a szolgálatában, legyünk egyek majdan a béke munkájában is. Ne felejsük el soha, hogy ezek a nagy idők, a nagy megpróbáltatások e pillanatai micsoda tanulságokat, micsoda szent és nagy igazságokat plántáltak lelkünkbe.

Még nem volt késő. Német pap mondta el a következő esetet: Megadták a toronyban az első jelt a misére, mikor valaki a szobámba kiáltotta: „Haldoklóhoz!” „Hová?, kérdém — s veszélyes-e az állapota?” „Nem ép veszélyes, de most még tud beszélni s nem lehet előre remélni, hogy később is módjában lesz a beszélés.” A beteg háza jó messze volt, a hívek várták a templomban a misét. „Megsegít az Ur — gondoltam magamban — s ha nem nagyon sürgető a dolog, mise után is elláthatom a szentségekkel. Sokszor megtörtént már, hogyha az Oltáriszentséggel léptem a betegágyhoz, ujra beszélni kezdett

az addig eszméletlenül fekvő. Mikor azonban a mise után a beteghez siettem, ájulva találtam ágyában, görcsös rángatózásai voltak. Félelem fogott el és némi szemrehányás jövedelem halogatása miatt, noha a mise akadályozott meg, s nem egyéni érek. Mit tegyek? Várjak? De meddig? Senki sem tudta, mennyi ideig tarthat ez állapot, s nem változhatik-e végzetessé. „Jövedele előtti többször kívánta a Szentségeket — mondotta az egyik házbeli — s ismételve kérdezte, vajjon jön-e a Főtisztelendő? Mit tehattunk volna egyebet? Az Oltáriszentség előtt imádkozni kezdtünk, valamennyien a szobában voltunk. De a beteg állapota nem javult. Elhatároztam magam, hogy feltételesen megadom neki a feloldozást és az Utolsó kenet szentségét. Ha hivatott és várt, minden bizonnyal van bánat szívében. Így is cselekedtem. De alig voltam kész a szent cselekményekkei, a beteg föleszmélt, beszélni kezdett, elvégezte rendesen gyónását s áhitattal megáldozott. És ami még vigasztalóbb volt: a görcsök és az ájulás nem tértek vissza többé. A betegséget mintha elűzte volna valami. Nyolc nap múlva a fiatal beteg a templom előtt várt reám misém után, s megköszönte, hogy eljöttem. Nemsokása újra elkezdte rendes munkáját.

Sokszor volt alkalmam az Utolsó Kenet kegyelemteljes hatásait észlelni, de oly feltűnően, mint ez esetben, még soha.

A harctérről irták: Szép és lélekiemelő alkalomból vagyok bátor Főméltóságodnak e lapot küldeni. A Főtisztelendő urak szives fáradozásával úgy mi, mint a 24-es honvédek, hová, ujabban beosztottak, meggyóntunk s ma a tábori szent misén megáldoztunk. Katonáink egy majorban szép oltárt rögtönöztek, fenyővel diszitették. Parancsnokaink megérkeztek, megkezdődött a szent mise. Mi fiatalok, kik nem régen kerültünk ki iskolából, szép kórust alkottunk. Messze-messze ugyan hevesen ágyuznak, megélenkül a puskaropogás. Fehér lepel alatt a táj. Fejünkre íress hópehely szállingózik, mérgesen csip a szél. Lelki emóciók, isteni ihlet. Boldog nap!

Alázatos szolgálója: Sz. hadnagy.

Tájékoztató naptár.

Nev. 15.—Dec. 15.

Általánosak: 1. Minden vasárnap d. u. 4 órakor a polg. fiisk. rajztermében Patroge.

2. A hónap első hétfőjén a Kongr. kápolnában az urak kongregációjának rendes összejövetele: Decemberben kivételesen az első szerdán.

3. Minden kedden d. u. 3 órakor a sekrestyében Sz. Antal-kenyérkiosztás.

4. Minden szerdán d. u. 6 órakor a R. K. iskolában egyházi zeneegyleti énekóra. A hónap első és harmadik szerdáján a polg. fiiskola rajztermében oltáregyleti munkadélután.

5. Minden csütörtökön d. u. 4—5-ig a R. K. iskolában „Népkönyvtár. A hónap első csütörtökén d. u. 4—5-ig Oltáregyleti imaóra. Ugyanaznap d. e. 7 és 10 órakor egyleti szentmise.

6. A hónap első péntekjén reg. 7 órakor a plebánia templomban Jézus Szt. Sziveájtatosság. (Pénteken Hús-élvezés tilos, többszöri jóllakás nem.)

7. Minden szerdán d. u. $1\frac{1}{2}$ 3— $1\frac{1}{2}$ 4-ig szombaton $1\frac{1}{2}$ 4— $1\frac{1}{2}$ 5-ig ifjusági kongregáció gyűlés a Terézvárosban.

8. A hónap második vasárnapján d. e. 10 órakor a plebánián patronage vezetőségi gyűlés.

9. A Szent Antal eylet havokint egyszer gyűlésezik. A bizottság meghívót kap.

Predikációk és ker. tanítások: Magyarul nov. 28. dec 5 és 12. d. e. 10 órakor, nov. 21 d. u. 6 órakor. Németül nov. 21 d. e. 10 órakor, nov. 28, dec. 5, 12 d. u. 6 órakor.

Böjtek: Szigorú böjt (egyszeri jóllakás és hús-megtartóztatás) advent péntekjein; enyhített böjt (egyszeri jóllakás) advent szerdáin.

Nov. 19. Magyarországi Szt. Erzsébet napja, a királyleánynak ünnepe, kinek, említésére szent költészet, jámbor dallam járja át az ember szívét, kinek élete áhítatos elmélkedés és lélekerősítő ima számunkra. 1207-ben született II. Endre volt az atya, Thüringiában nevelkedett s ott élt mint hű feleség, mint jó anyja három gyermekének, mint a szegények anygala, s férje halála után szentéletű özvegy. Életében érezzük a keresztény életszentség kedves voltát, vonzó erejét. Szive áhítatos volt. Imádság volt, amit legelőször tanult. Soha el nem aludt anélkül, hogy feltett imáit el ne mondta volna ágya mellé térdelve. Áhítatos volt, de nem különködött, hanem a mindennapi élet apró-cseprő dolgaiban gyakorolta az erényeket. Mindennap messzi elment misét hallgatni. Nagypénteken a szegény asszonyok sorában vitte, az oltárra a szegények akkor

szokásban levő ajándékát: vásznat, tömjént és viaszgyertyát. Már kis gyermek korában minden pénzét a szegény gyermekeknek adta. Étel kereső madárka módjára kutatta át a konyhát, a pincét, hogy szegényei számára valamit szerezzen. Nagy inség idején 900 szegény kapott nála napi eleséget. Drága ruháját odaadta az utcán fázó koldusnak, maga fázva ment haza. Kórházat és árvaházat alapított és azokat naponta meglátogatta. Az egész vidék angyala volt. Benézett a viskókba és segített vagy vigasztalt. Az emberek hálátlanok voltak, sokszor meglop-ták. De ő nem emberi szándékból tette a jót. Mikor urával találkozott kosarával a szegények felé menve, valóban rózsákat vitt: az irgalmas szeretet rózsáit. Ilyen élet mellett csodálkozunk, hogy mégis oly sokat kellett szenvednie. 4 éves korában válnia kellett a szülői háztól, nemsokára meggyilkolták anyját, ifju férje keresztes hadjáratban halt meg. „Meghalt, meghalt mondá ekkor. Mindenem elvesztettem! Te vigasztalj meg Istenem, ki az özvegyeket és árvákat el nem hagyod soha.” Sógorai kiűzték szegénységbe. Isten visszaadta neki jogos birtokait és Erzsébet önként nem élt a gazdagsággal. Szegény, de bájos és szent volt a halála. Mint minden jó keresztény, fölvette a haldoklók szentségeit. Halkan énekelt, arca égi szépségben sugárzott, Bethlehemben járt gondolatban, egy áhítatos sóhajban fordult a Szűz Anyához és meghalt szeliden, csöndesen mint egy álomba merülő gyermek. Kinek, amilyen az élete, olyan a halála is.

Nov. 21, Pünkösdi utáni utolsó vasárnap. A szent lecke: Szt. Pál apostolnak n korinthusiakhoz írt leveléből van véve, hol a hiveket Isten akaratának megismerésére buzdítja. Kérdezzük magunkat: Mit akar Isten tőlem, az én életem által, mit követel cselekedeteimből? *Evangelium*: Az Udvözítő a világ végéről és azt megelőző jelekről beszél. (Máté 24, 15-35). Az embert megfélemlíti az utolsó dolgok emlékezete; de különösen megremeg lelkünk ma, amikor e jelek nagy részét a világháboru alatt beteljesülni láttuk.

Nov. 27: Ma este zárul az ünnepélyes (zajos) menyegzők ideje.

Nov. 28-án köszönt be az új *egyházi év*. Az ünnepek és szent idők sorozata, melyet mi „egyházi év”-nek nevezünk a

Megváltásnak évről-évje megújuló folytatása a világ végéig. Az egész egyházi év nem egyéb, mint ünnepekben megújítása Jézus életének, akire epedve várt 4000 esztendeig a világ és mi is készülünk lelki összeszedettséggel, böjttel az advent idejében; aki Karácsonykor vett emberi alakot, majd visszavonultan átélte értünk a gyermekkort (Kis karácsony ünnepe), 40 napig böjtölt nagy feladatának küszöbén (Nagyböjt), majd szenvedett, meghalt (Nagyhét) és föltámadott (Húsvét), fölment a menyekbe (Áldozó csüt.) és elküldte a Szent lelket (Pünkösöd) aki által megszentel minden idők emberét, s vezet egyházában az örök cél felé. (Pünkösöd utáni idő.) Az Ur élele, és működése áll előttünk minden év ünnepeiben, átszöve a vasárnapokkal és Szűz Mária meg a szentek ünnepeivel egy csodálatos és kegyelemteljes egészebe. Minket illet az egházi év kincseit felkutatni, és Isten dicséretére, lelkünknek pedig javára felhasználni. „Nagy dolog ez, írja egy nemes lelkű nő, hogy a hit szerint élhetünk és ezáltal mindabban a kegyelemben és elégtételben részesülhetünk, melyet Krisztus érdemeiből, a mártirok véréből, a szentek szenvedéséből és erényes tetteiből, a hívők imáiból és jócselekedeteiből őriz az Egyház kincsházájában. Van egy földi év négy időszakkal, van egy földi nagy természeti számtalan kincssel és van egy földön tuli világrend tele kincssel és üdvösség-eszközökkel nem a test és a múló élet ápolására, hanem a lélek oltalmára és üdvére. Ez a természetfölötti világ is évszakokra oszlik. Ebben az évben is megvannak a gyümölcsök érésének időszakai. A hívő, aki ezt a lelki évet a maga ünnepeivel, istentiszteleteivel áhítattal éli és életét hozzá idomítja, az megtermi lelkében a lelki gyümölcsöket, annak az élete Krisztus élete szerint van hangolva, és az Ég felé van irányítva Aki az egyházi évvel együtt érez és együtt él, az biztos csólnakon halad az élet folyamán óránként új, majd komoly, majd fönséges, és ujra kedves, vonzó tájak közt a cél felé. Minden evezőcsapás egy lépéssel közelebb visz célunkhoz, míg az utolsó ütés el nem hangzott s a csólnak ki nem köt az örökkévalóság partján. Ma van *Advent első vasárnapja. Mísekezdett*: Hozzád emelem fel lelkemet: Istenem, benned bízom, ne engedd szégyent vallanom és ellenségeim előtt járulnom; senki azok közül, akik Te rád várnak, nem fog megszégyenülni.

Szent lecke: Szt. Pál a rómaiakhoz írt levelének 13. fejből. Itt az óra hogy ébredjünk, s tegyünk valamit lelkünk üdvösségének érdekében. Elég ébresztő és intó számunkra a világháború! Az *evangélium* ismét az utolsó ítéletről szól, de a megtisztult lélek szempontjából nézve a jeleket nem félünk, hanem örvendünk, hogy közeleg az örök üdvösség napja. (Lukács. ev. 21, 25-33.)

Advent a bűnbánat ideje, azért mondja a pap viola színű ruhában a misét. Az Egyház bűntöket ír elő és megtiltja a zajos mulatságokat. Holnaptól dec. 23-ig bezárólag regg. 6 órakor lesznek az u. n. „Rorate” azaz „Harmatozzatok egek” misék így nevezve a misekezdetről, melyben a megváltóra váró emberiség epedő érzése nyer kifejezést.

Dec. 5. *Advent második vasárnapja.* *Szent lecke:* Pál apostol írja a rómaiaknak (15. 4–13): „A türelem és vigasztalás Istene adja meg nektek, hogy egyetértőek legyetek egymás közt . . . és azért segítse egyik a másikat.” Az *evangéliumban* az Üdvözítő csodatetteire hivatkozva bizonyítja, hogy ő az, akire az emberek várnak: a világ Megváltója. (Máté 11 fej. 2–10 veg.).

Tridnum Dec. 6, 7 és 8 napjain este 6 órakor (3 napi ájtatosság) a Szeplőtelen fogantatás tiszteletére. Dec. 6-án d. u. és 8 d. e. német, 7-én d. u. és 8-án d. u. magyar szentbeszéddel.

Repuiem a hónap első szombatján a háborúban elesetekért.

Dec. 8. *Advent* az Ur eljövetelére való készülés ideje. *Advent* a megváltás napjának hajnalodása, a Szeplőtelen fogantatás a megváltás napjának hajnalpirja. Mit jelent az, hogy Mária „szeplőtelenül fogantatott”? Azt jelenti, hogy Jézus Krisztus érdemeire való tekintettel létének első pillanatától fogva ment volt lelke az eredeti büntől és ékesítve volt a megszentelő malmaszt által. Így illet ez, annak lelkében, aki hivatva volt a megtestesült Igének szállást adni. Hogyan hajthatta volna le a kisdéd Jézus fejét arra a kebelre, hol akár milyen rövid ideig is a sátán bűne lakozott. Mária volt az első akin a bűn nem uralkodott. Ezért hajnalpir az ő ünnepe a megváltás napján. Feljön nemsokára az igazság napja és kiterjeszti a megváltást mindenkire, aki csak részesedni akar benne.

Ünneprend: d. e. 10 órakor német szentbeszéd; d. u. 6 órakor magyar szentbeszéd és kongregációi fogadalomújító tagavató ünnepély.

Egyházi zene: A Szeplőtelen fogantatás ünnepén (dec. 8.) Obersteiner János ünnepi „C” miséje. Offertorium: „Ave Maria” alto solo id. Resch Györgytől. Graduale dóm Santis tuis . . . id. Resch Györgytől.

Dec. 12. *Advent harmadik vasárnapja*, az u. n. „Gaudete” Orvendjetelek” vasárnap a misekezdetről így nevezve. Az egész misén keresztül rezg az öröm a Megváltó eljövételének közelsége miatt. A pap ma nem viola színben miséz. *Szent lelkében* írja Pál apostol a Filipiekhez: „Testvérek, orvendjetelek mindig az Úrban . . . közel az Úr . . . ne aggodjatok, hanem mondjátok óhajaitokat mindig, hálás imáitokban Istennek. Orvendjünk mindig, de az Úrban, azaz a bűnt kerülve! Az *evangeliumban* keresztelő Szt. János, a nagy próféta alázatosan megvallotta, hogy nem ő a Megváltó; ő még arra sem méltó, hogy a Megváltónak saruit megoldja. Ime lelki nagyság és őszinte alázat!

Mise alapítványok: Nov. 29-én Linder Mihály, dec. 3-án Tabkowszky Ferenc lelkí üdvéért. Vasár- és ünnepnapokon a helybeli hívekért mondatik szentmise.

Levélszekrény.

Kérdés: A Tudósító októberi számában kimerítően tetszett felelni a szentek tiszteltét illetőleg. Megengedem, hogy a szenteket nem imádják, s nem is annyira tisztelik, mint inkább szükségükben segítségükért könyörögnek. De Szűz Mária tisztelésében, azt hiszem a segélykérés nem játszik fő szerepet. Szűz Máriát istenesítik, imdáják, sőt sokan Istenen felül is helyezik. Tessék megnézni, mennyien térdelnek szobra és oltára előtt a szentmisével, a főoltáron lakó Szentséggel mit sem törődve. Mária is

ember volt. Hogyan lehet embernek isteni tisztelettel adózni?

Felelet: Kegyed egy kis sé tuloz és nem nagyon preciz szavainak megválasztásában. Először is, mert azért, hogy a szenteket segítségül hívjuk máris tiszteljük őket, elismerjük kimagasló helyüket, befolysukat Istennél. A földön sem szoktunk ugyebár ép utcaseprőktől protekciót kérni. Máriát pedig a kath. egyház és a kath. hívek sohasem istenesítik. Az emberek közt a tiszteletnek különböző foka van,

aszerint, ki milyen érdemmel, milyen méltósággal tarthat igényt reá. Minél magasabb a méltóság, annál nagyobb a tisztelet. S van eset reá, hogy valaki a legalsó néposztályból kerül az ország első méltóságába. Ki tagadná meg ezért tőle a kötelező tiszteletet? Szűz Mária egyszerű, szerény és szegény hajadon vala Názáret városában. Őt választotta az isteni Gondviselés a világ megváltójának anyjává. Maga a második isteni személy vett tőle emberi testet és ezáltal a földön elképzelhető és embert érhető legmagasabb méltóságra: az isten anyai méltóságra emelte őt. Ha tehát mi Máriát tiszteljük, nem teszünk egyebet, mint benne az első Máriatisztelővel, a bibliai szent Erzsébettel, az emberré lett Isten anyját tiszteljük. „Áldott vagy te az asszonyok között és áldott a te méhednek gyümölcse”. Tiszteletünk kötelező tehát, ha következetesek akarunk maradni, mindenkinek megadva azt, ami őt illeti és nagyon balgák azok, aki azt gondolják, hogy a fiut tisztelhetik és ugyanakkor az anyának megtagadják a kötelező tiszteletet

De menjünk tovább. Az embereket tiszteljük kiváló tulajdonságaik, pl. lángeszük, ne-

mes szivük miatt. Isten, amidőn anyát választott magának, csak nem választott kevésbé tökéletes, kevésbé nemes teremtményt! Istennek módjában állott megőrizni leendő anyjának lelkét a bűn legkissebb árnyától, s valóban méltó volt Istenhez, hogy ezt meg is tette. Amint tudni tetszik December 8 án külön ünnepét üli ennek az Egyház. Szűz Mária tehát nem olyan ember, mint a többi gyarló emberek, kik bűnben születünk, bűn és bánat közt élünk, hanem kiváltságos, minden ember fölött tiszta lény, akit ezért is külön tiszteletünk illeti.

Hogy — harmadszor — az ő közbenjárása a leghathatósabb, az természetes. A fiu irgalmasságát leginkább az anyakérése indítja meg.

A Máriatiszteletnek tehát két jogcime is van: az istenanyaság és a kiváltságok. Innen van az, hogy a katolikus hívő lélek nemcsak segítségért könyörög hozzá, hanem önzetlen tiszteletének is igyekszik kifejezést adni. De mindig csak tisztel és nem imád. Figyelje csak meg pl. a lorettói litániában, hogy az isteni személyek neve után „Irgalmazz nekünk”=et, Szűz Mária első említése után már csak „Kö-

nyörögi érettünk"-et mondunk. És ezt tudja minden kath. hívő.

Ami pedig az Oltáriszentség mellőzését és a szentmise iránti figyelmetlenséget illeti, higgye meg nagyon téved. Azok, akik a mise alatt ott térdelnek, vagy hallgattak már misét, vagy gyónás utáni imádkukat mondják el ott, vagy

hely szüke miatt vannak ott és onnan is figyelemmel kísérik a mise részeit és sohasem feledkeznek meg térdethajtani az Oltáriszentség előtt és templomalépésükkor az első imát Hozzá intézni.

Szüz Mária tisztelete egyike a legrégebb, legtermészetesebb és legszebb ájtatosságainknak.

Krónika.

Kitüntetések: Ő Felsége a Ferenc József rend lovag keresztjét a katonai érdemkereszt szallagján adományozta Reisenberger Albert katonai gyógyyszer főkezelőnek; a harmadosztályú vaskoronarendet a hadiékítménnyel Dulnig János századosnak a 31. gy. e.; megparancsolta, hogy e legfelsőbb dicsérő elismerés újólág tudtul adassék kisdemeteri Gaudernak József huszárkapitánynak az 1. huszárezredben; adományozta a koronás arany érdemkeresztet a vitézségi érem szallagján lovag Dreyenburgi Mallik Oszkár hadbiztosnak; az arany érdemkeresztet a vitézségi érem szallagján Rischa Károly katonai élelmezési tisztnek; a másod osztályú lelkészi érdemkeresetet a vörös

fehér szllagon Szabary Mihály katonalelkésznek. A Vörös-Kereszt körül szerzett érdemekért Ferenc Szalvator főherceg a másod osztályú hadiékítményes diszjelvényt a vitézségi érem szallagján adományozta Dreyenburgi Mallik Amália orvos-tudor urhölgynek.

Dietl Loránd 51. gy. e. hadnagyának előléptetéséről csak a mult számunkban ir-tunk. Ma már hősi halálát tudathatjuk s a gyászoló család iránt érzett mely részvétünket. Okt. 27-én esett el Globna mellett éjjeli harcban. Okt. 31-én temették el a tiszti temetőben. Ott halt el a fiu, ahol félszázaddal ezelőtt az apa harcolt. Dietl Lajos érdemekben megöszült gondnokunknak adjon a Mindenható vigaszt im-

már második fia hősi halála miatt viselt gyászában.

**Harangjaink új dallam-
ba** fognak kezdeni, ha önként felajánlásunkra a hadügyminiszterium ágyukat öntet belőlük. A nagyszeben—fogarasi kerületben 49 harang van 7000 kiló súlyban. Ebből 37 harangot a haza megvédésére adunk. Győzelmes ágyuinkból majd újra imára hívó harangokat öntünk!

A r. k. fiiskolában Krebsz Henrik tanító katonai szolgálat alól a hadügyminiszteriumból felmentve elkezdte működését. Tanulók száma az idén 116.

Esperes-kerületi gyűlés volt a plebánián okt. 28-án. A kerületi papok három kivételével mind megjelentek. A főesperes ur elnöki megnyitójában a tavaszi gyűlés hangulatát hasonlította össze a mai-val, az akkori harctéri helyzetet a mostanival s levonta a konzekvenciát: hogy Isten kézzel foghatóan segít minket. Több hasznos indítvány lett megbeszélés tárgya. Különösen kiemelendők: a vidéki oltár-egyletek megalakítása a nagyszebenivel összekötetésben, azután az Egyházi Tudósítók kiterjesztése az egész kerületre. Ha kellő számú előfizetőink

lesznek, a vidéken, akkor vidéki híreket is közlünk Tudósítónkban. Mindkét indítványt elfogadták egyhangulag. Várjuk a keresztülvitelüket és remélünk a sikerben. Délben mindnyájan a Herceg főesperes úr vendégei voltunk.

Dr. Bilinsky Lajos igazgatónak huszonötéves jubileuma alkalmával a kerületi páp-ság szebb ajándékot nem talált, mint azt, hogy a jubiléum által alapított sepsziszentgyörgyi hadiárvák-házához, szintén alapítvánnyal járul. Az összeg egybe gyűlt s a koronagyűlésen mint kész dolgot jelenthette az elnöklő főesperes a jubiléumnak.

A nagyszebeni sajtó mozgalom megindult. Okt. 17-én sajtóvasárnapot tartottunk. D. u. 6 órakor konferenciabeszéd volt a sajtókérdésről zsufolásig megtelt templomban. Beszéd után Fischer Sarolta, Kaczander Melánia, Kirsch Mici, Simó Teréz, Szilka Nusi és Wolf Sarolta urleányok a helybeli Egyházi Tudósítók számára előfizetési kártyákat vittek körül és gyűjtöttek 24 új előfizetőt, pénzadományban pedig kb. 30 koronát. A jó sajtó nevében e helyen is hálás köszönetünket nyilvánítjuk önként felajánlót

fáradozásukért. Külön küldtek adományokat: Putnoky Sarolta 2 K t; M. E. 2 K=t; Kremliny H. 2 K=t; M. L. 4 K=t; Zemann Antalné 5 K=t. Isten fizesse meg!

Megalakult a nagyszebeni sajtó hölgybizottság a jó sajtó pártolására és különösen a helybeli Tudósítók terjesztésére. *Hust Aloysia* urhölgy szives ajánlatára és vezetése mellett a kávé koszorú katolikus hölgytagjai vállalták magukra a nemes ügyet. Már a megalakulás napján hoztak új előfizetőket. Reméljük, hogy szép példájukat többen fogják követni a helybeli lelkes hölgyek közül. Jelentkezni lehet a plébánián. A kiad. hivatalban már eddig is egy helybeli urleány: Pászthy Emilia fáradozott a címzés körül. Köszönjük kedves munkáját és kérjük a jövőre is.

Expediálókat is szivesen fogadjunk. A kezdőké a dicséret és részünkről szives köszönet.

Az Oltáregylet Szorgalmasan dolgozik a vidéki templomok felszegélyezésére és a katonák meleg ruhával való ellátására.

A helybeli férfi kongregáció elhatározta, hogy rendszer gyűléseik mellett havonta egyszer barátságos összejövetelt fog tartani.

Betegápoló nővéreink munkájáról fogalmat ad a következő statisztika: 1915. jan. 1-től ápr. 1-ig: 211 nappali és éjjeli ápolás; 198 kötözés és 135 beteglátogatás. Ápr. 1-től jul. 1-ig: 134 nappali és 52 éjjeli ápolás; 47 kötözés és 71 beteglátogatás. Jul. 1-től nov. 15-ig: 196 nappali ápolás és 78 éjjeli ápolás; 210 kötözés, 59 beteglátogatás és 107 massage. Az irgalmas szeretet cselekedeteinek nagy számai ezek! A rendes betegápoláson kívül a katonakórházban két nővér március 1-től nov. 15-ig 260 napot ápoltak.

Felhívás!

I. Nagyszeben árvagyermekének karácsonyi megajándékozására már most megindítjuk a gyűjtést. A szeretet filléreket szivesen fogadja és köszönettel nyugtázza a plébánia.

II. Gyűjtsünk előfizetőket a vallásos élet ápolását, egyházas érzületet és hitközségi egységet ébren tartó Egyházi Tudósítóra (vagy a németül megjelenő Pfarrblätter-re.) Egész évre 1 K. 50 fill. F. é. októberi számtól kezdve 1916 év végéig 1 K. 80 fill. Felülfizetések külön nyugtáztatnak. — **Pártoljuk a jó sajtót!**

Nyilatkozat.

A Temesvári Károlikus Kör folyó 1915. évi július 25-én megtartott közgyűlésében elhatározta, hogy a Pápa szabadságának biztosítására azon óhajának ad kifejezést, hogy a legközelebbi békekonferencián nemzetközi biztosíték szerzettessék arra nézve, hogy az Egyház feje ezen öt minden kétségen felül megillető függetlenségétől, melyre az Egyház kormányzásában nélkülözhetetlen szüksége van többé megfosztható ne legyen.

Felhívást kaptunk csatlakozásra. Ugy magunk, mint híveink nevében ezennel kijelentjük, hogy nekünk is az a kívánságunk, hogy Krisztus földi helytartója minden földi bilinstől men'en vezethesse egyházunkat a legnemesebb cél felé. s kívánjuk, hogy ezt követelő szavunk a katolikus világ millió-szavával illetékes helyen meghallgatásra találjon.

A nagyszebeni plebánia.

Jótékonyság.

„Mít a szegényeknek nyújtasz,
magadnak adod.“

(Nagy Leó).

Szent Antal kenyérre: Olasz Antalné 3 K-t. Augusztustól Októberig a szent Antal perselyből 64 K-t a szegények, 45 K-t pedig a gyermekevédő egyesület kapott.

Szegényeink: számára Neugebauer Valeria urnő gyűjtése: B. gdán N-né 1 K. Maischeider Mária 1 K. J. 60 fill.; G. 10 fill. G. 20 fill. R. N. 20 fill. és ételneműek: Neugebauer N. 4 kiló liszt; Altmann Anna prága húsneműeket. N. N. 2 K-t.
Egy szegény gyermek számára N. N. 7 K-t.

Templom tisztító tololóirára
Steffek Vilma 2 K-t. Hausmann Helén 2 K-t.

Templom kövezésre; Hausmann Helén 5 K-t; Brán Józsefné 2 K-t.

Szent ostyák sütésére Neugebauer V. urnő utján többen 4 kiló lisztet. N. N. 6 kiló lisztet.

A kath Népkönyvtár számára: Mallik Zelma 2 K-t

Vak katouáknak: Olosz Antalné 3 K-t.

A központi temető köke-resztjét a Bieskei család kegyeletes táblával díszítette fel.

Jézus Sz. Szíve perselyéből Október havában 50 K-t a sebesült katonák számára adtunk.

Mindenszentek napján a temetőben felhívás nélkül adakoztak híveink 80 K 90 fillért. A nagylelkű és minden jó célra bőke-

zűen adakozó nagyszebeni jó hiveinknek adjon az Úr ezer jót áldozataik fejében!

Felülfizetők: Dániel Jánosné 2 K. D. e Luca Gusztáv 4 K. Özv. Dániel Mártonne 2 K. (1916 végéig). Fichtacher János 2 K. Dr. Ferenczy Sándorné 2 K. Garabet G. 2 K. (1916 végéig.) Hermann Albert 2 K (1916 végéig.) Kovács Irma 2 K. Landmann Elfrieda 2 K. (1916 végéig) Polyákovics Viktoria 5 K. Péterffy István 2 K. Roska Jenő 2 K. Iovag Takó János főesperes 2 K. (1916 végéig) Vorbuchner Adolf 2 K. (1916 végéig.) Varga Krisztina 2 K. (1916 végéig.) Zémann Antalné 5 K. (1916 végéig). Kiffa Ella 3 K. (1916 végéig); Dévay Leoné 2 K (1916 végéig.)

Előfizetők Bódi Gizella:(1916 végéig); Cziklédi Illés; Ferenczi Gézané (1916 végéig) Follért Cyuláné (1916 végéig); Gruber Gyula Gáll Margit (1916 végéig) Hussek Gyula (1916 végéig) Hám Mihályné (1916 végéig) Klie Antal; Nagy Sándorné (1916 végéig); Prokupek Sámuel; özv. Pintér Mátyásné; R. Kath. Plebánia Boicza.; Quarini Antal; Röder Juliska.; Radimetzky György; Sinka Károlyné; özv. Sulyok Gizáné; Schmidt Frigyes; Szász Aranka; Szontimrei István; Török György; Wospiel Ignác; Wilfinger Katalin (1916 végéig).

Előfizetések mielőbbi beküldését kérjük. Külön jeleztük azokat, akik a jövő évre is előfizettek már.

A kiadóhivatal.

Plebániai anyakönyvi hivatalból.

Megkeresztelkedtek: Okt. 5-én Rack J. Rihárd (szül. 1914 nov. 30. Bukarestben) Okt. 10-én Bucsó J. Mihály (szül. szept. 29) Okt. 17: Zein Hugo A. Nov. 7: Simonyi Kálmán (szül. aug. 3)

„Nem lehet annak Isten az atyja, kinek az egyház nem anyja.“ (Ciprián.)

Házasságszentségében életszövetségre léptek: Okt. 6: Hauser János és Baranek Szerafin; Okt. 14: Bernasehek R. Károly és Antrata M. Franciska. Nov. 3: Molnár János és Srobár Mária. A katona lelkészi hivatalnál: Okt. 24: Streer Míloslav és Lang Mária.

„Ahol a szülők jól nevelnek s a nevelők okosan tanítanak, ott a jelen s jövő boldogság biztosítva van.“ (Kornmann).

Halottaink: Okt. 7: Hónig Emilia 72 éves, az Utolsó Kenet Szentségével ellátva; Okt. 10: Csengei Irma 47 éves a Szentségekkel ellátva; Okt. 16: Özv. Molnár F.-né szül. Freillinger 79 éves; Okt. 17: Szőke Anna 34 éves. Nov. 1: Schwitz Anna 88 éves a feloldozásban részesülve. Nov. 2: Riha Gusztáv 7 hónapos.

„Az ember a halál árán veszti meg a hallhatatlanságot“. (Saurius Cypr.)

Lapunkhoz mellékelve küldjük a szeretet társulat IX. számú körlevelet azon előfizetőink számára, kik 60 fill. ellenében a mindig szép körlevél megszerzésére vonatkozó óhajukat nálunk bejelentették.